

Ankestyrelsens resultater fra

Gennemgangen af kommunernes revision

Regnskabsåret 2014

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Indledning	1
2 Sammenfatning	3
3 Gennemgangen af de kommunale revisionsberetninger	5
3.1 Modtagelse af kommunernes revisionsberetninger	5
3.2 Afsendelse af decisionsskrivelser	6
4 Vurdering af revisionsberetninger	8
4.1 Kategorisering af revisionsberetninger	8
4.2 Kategorisering af fejl og mangler konstateret i revisionsberetninger	11
4.3 Revisionsberetninger med forbehold	13
4.4 Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger	13
5 Revision af personsagsområderne	15
5.1 Fejl på personsagsområderne	15
5.2 Fravalg af personsagsområder	17
6 Fejltyper på personsagsområderne	20
6.1 Servicelovens § 41 – Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn	20
6.2 Servicelovens § 42 – Tabt arbejdsfortjeneste	21
6.3 Servicelovens § 100 – Merudgifter til voksne	21
6.4 Servicelovens § 109 – Botilbud/kvindekrisecentre	22
6.5 Servicelovens § 176 – Særligt dyre enkeltsager	22
6.6 Servicelovens § 181 – Hjælp til flygtninge (Udgifter med 100 procent statsrefusion)	23
7 Generelle og andre fejl	25
8 Ankestyrelsens tilsyn og opfølgning	26
8.1 Anmodning om opfølgning	26
8.2 Anmodning om redegørelse	27
Bilag 1 Årshjul – regnskabsåret 2015	30

1 Indledning

Siden 1. oktober 2013 har Ankestyrelsen haft ansvaret for at gennemgå de kommunale revisionsberetninger på Social- og Indenrigsministeriets ressortområde i forhold til kommunernes hjemtagelse af statsrefusion for deres udgifter på ministeriets område.

Indtil folketingsvalget i juni 2015 omfattede Ankestyrelsens gennemgang det tidligere Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds ressortområde. Efter valget gennemførte regeringen en række ressortændringer, og en række områder blev ved kongelig resolution af 28. juni 2015 overført til andre eller nye ministerier¹.

De ressortomlagte områder indgår efter resolutionstidspunktet ikke længere i Ankestyrelsens gennemgang af de kommunale revisionsberetninger, da ansvaret er overgået til de nye ressortministerier.

Gennemgangen af kommunernes revisionsberetninger for regnskabsåret 2014 omhandler derfor kun de områder, der efter ressortomlægningen hører under Social- og Indenrigsministeriets ressort.

Ankestyrelsen har gennemgået de dele af revisionsberetningerne, som vedrører ydelser og tilskud på Social- og Indenrigsministeriets område, der er omfattet af bekendtgørelse nr. 789 af 25. juni 2014 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision inden for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds, Beskæftigelsesministeriets, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters og Undervisningsministeriets ressortområder, jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i bekendtgørelse nr. 1613 af 10. december 2015 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og refusion på visse områder inden for Social- og Indenrigsministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings ressortområder (regnskabsbekendtgørelsen)².

Rapporten her er således resultatet af Ankestyrelsens gennemgang af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2014 i forhold til kommunernes hjemtagelse af statsrefusion for udgifter efter serviceloven.

Foruden resultaterne af Ankestyrelsens gennemgang af revisionsberetningerne for regnskabsåret 2014 indeholder rapporten også oplysninger om tidligere års resultater.

---

¹ Beskæftigelsesministeriet, Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

² Gældende bekendtgørelse er nr. 998 af 29. juni 2016 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Indenrigsministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings ressortområder.

For at skabe sammenlignelighed mellem resultaterne for regnskabsåret 2014 og tidligere regnskabsår (2011-2013), er de tidligere års resultater rensset for de områder, der blev ressortomlagt i juni 2015.

Der vil således være uoverensstemmelse mellem resultaterne, tabellerne og figurerne i denne rapport, hvis de sammenholdes med de tilsvarende resultater, tabeller og figurer i de tidligere års rapporter³.

Det skal dog bemærkes, at de tidligere års kategorisering af revisionsberetningerne, jf. *kapitel 4*, ikke er rensset for de ressortomlagte områders betydning for kategoriseringen, da det vil kræve et uforholdsmæssigt omfattende arbejde med en ny gennemgang af tidligere års beretninger.

Det har ikke været muligt at gøre sidehovederne i rapporten tilgængelige for personer med et synshandicap. Sidehovederne består blot af et billede og undersøgelsens titel.

---

³ Rapporterne for regnskabsårene 2012 og 2013 kan findes på Ankestyrelsens hjemmeside, www.ast.dk.

2 Sammenfatning

Ankestyrelsen har efter gennemgangen af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2014 overordnet set konstateret nogen forbedring i det samlede resultat af gennemgangen på Social- og Indenrigsministeriets område set i forhold til gennemgangen af beretningerne for regnskabsåret 2013.

Af 99 modtagne revisionsberetninger⁴ har Ankestyrelsen efter gennemgangen for 2014 vurderet, at 81 kommuners beretning er "tilfredsstillende" eller "ikke helt tilfredsstillende". Dette er en stigning fra 64 kommuner i regnskabsåret 2013.

Som nævnt i indledningen, *kapitel 1*, er der ikke korrigeret for de ressortomlagte områders betydning for kategoriseringen af de enkelte beretninger i de tidligere regnskabsår, hvilket kan være medvirkende til, at stigningen i antallet af beretninger i de to bedste kategorier er forholdsvis stor.

Uanset det ovennævnte forbehold er der konstateret en forbedring af resultatet af gennemgangen af beretningerne for 2014 på Social- og Indenrigsministeriets område i forhold til tidligere år.

Gennemgangen for 2014 har vist, at der er sket et fald i antallet af kommuner, hvor kommunens revisor har fundet anledning til at påføre revisionsberetningen en eller flere revisionsbemærkninger og/eller forbehold.

I forbindelse med revisionen af regnskabsåret 2014 har revisor i 18 beretninger fundet anledning til at give en eller flere revisionsbemærkninger på Social- og Indenrigsministeriets område. Det er 10 færre beretninger end i regnskabsåret 2013, hvor 28 beretninger var påført en eller flere revisionsbemærkninger på ministeriets område. Der er ingen beretninger, som revisor har fundet grund til at påføre et forbehold.

Gennemgangen af revisionsberetningerne for 2014 har givet Ankestyrelsen anledning til at bede kommunens revisor om at følge op på et eller flere områder i næste regnskabsår i 31 tilfælde mod 48 året før. Ligeledes har gennemgangen givet anledning til, at væsentlig færre kommuner er bedt sende en redegørelse ind efter gennemgangen af beretningen for 2014 end efter 2013. Kun to kommuner er bedt om en redegørelse mod syv kommuner året før.

Trods den positive tendens overordnet set ved gennemgangen af revisionsberetningerne for regnskabsåret 2014, kan Ankestyrelsen konstatere, at det, som i de tidligere år, er

---

⁴ Ankestyrelsen modtager revisionsberetninger fra alle landets 98 kommuner og Christiansø.

administrationen af de enkelte personsagsområder⁵ efter servicelovens §§ 41, 42 og 100, der er de mest fejlbehæftede.

Godt 40 procent af de fejl, som de kommunale revisorer har påpeget, er på disse områder. De hyppigste fejltypen, som revisor har påpeget i 2014, er manglende vurderinger og opfølgning i personsagerne og fejlagtig beregning, kontering og udbetaling af ydelserne.

I forhold til de generelle og andre fejl, som de kommunale revisorer påpeger i revisionsberetningerne, og som har eller kan have betydning for kommunernes hjemtagelse af statsrefusion, viser gennemgangen for 2014, at det fortsat er kommunernes interne kontroller og ledelsestilsyn, som tegner sig for den største andel af fejl.

Det drejer sig om knap en tredjedel af de generelle og andre fejl, der er konstateret.

Herudover er den generelle fejltypen "andet" konstateret 22 gange. Kategorien dækker i 20 af disse over, at revisor har konstateret, at det ikke har været muligt at efterprøve de revisorpåtegnede takstberegninger i Tilbudsportalen på de tilbud efter servicelovens §§ 109 og 110, som betalingskommunen har benyttet.

Ankestyrelsen henviser til det generelle orienteringsbrev af 6. juni 2016, som styrelsen har sendt til kommunerne, KL og de kommunale revisorer om problematikken. Brevet kan findes på styrelsens hjemmeside www.ast.dk.

---

⁵ SEL § 176, er overordnet set den bestemmelse, hvor der er konstateret flest fejl. Bestemmelsen er dog ikke et personsagsområde, men en refusionsbestemmelse.

3 Gennemgangen af de kommunale revisionsberetninger

I efteråret 2015 modtog Ankestyrelsen 99 revisionsberetninger for regnskabsåret 2014 fra alle landets kommuner og Christiansø⁶.

I beretningen redegør kommunens revisor for eventuelle fejl og mangler i kommunens regnskab og administration af de udgiftsområder, som via statsrefusion er finansieret helt eller delvist af staten. Væsentlige forhold, der har givet anledning til bemærkninger, forhold af principiel og økonomisk betydning og forhold, hvor kommunens fortolkning af gældende regler giver anledning til tvivl, fremgår også.

Ankestyrelsen gennemgår og behandler revisionsberetningerne og tager stilling til eventuelle bemærkninger og kommentarer vedrørende ministeriets ressortområde.

Ankestyrelsen træffer efter gennemgangen af hver revisionsberetning afgørelse i spørgsmål af betydning for statsrefusion, tilskud og andre væsentlige forhold samt yder den vejledning, som behandlingen af revisionsberetningerne giver anledning til. Ankestyrelsens afgørelse sendes til de enkelte kommuner i form af en decisionskrivelse.

Ankestyrelsens behandling af revisionsberetningerne forløber med cirka et års forskydning i forhold til det relevante regnskabsår. Der henvises til *bilag 1*, årshjulet for behandlingen af revisionsberetningerne.

Gennemgangen af revisionsberetningerne tager udgangspunkt i Ankestyrelsens interne vejledning om sagsbehandling af kommunernes revisionsberetninger. Vejledningen er udarbejdet af Praxis og Formidling i september/oktober 2015.

Ankestyrelsens gennemgang omfatter de dele af revisionsberetningerne for regnskabsåret 2014, der vedrører ydelser og tilskud på Social- og Indenrigsministeriets område, som er omfattet af ordningen om refusion eller tilskud fra staten efter lov om social service.

3.1 Modtagelse af kommunernes revisionsberetninger

Fristen for at indsende revisionsberetningerne for regnskabsåret 2014 var den 31. august 2015 for alle kommuner undtagen Københavns Kommune, hvor fristen var den 30. november 2015.

Revisionsberetningen skal være godkendt af kommunalbestyrelsen, inden den sendes til Ankestyrelsen.

---

⁶ Kommuner og Christiansø er i rapporten benævnt under fællesbetegnelsen "kommuner".

Ankestyrelsen anser først beretningen for at være indsendt og modtaget, når alt materiale er modtaget.

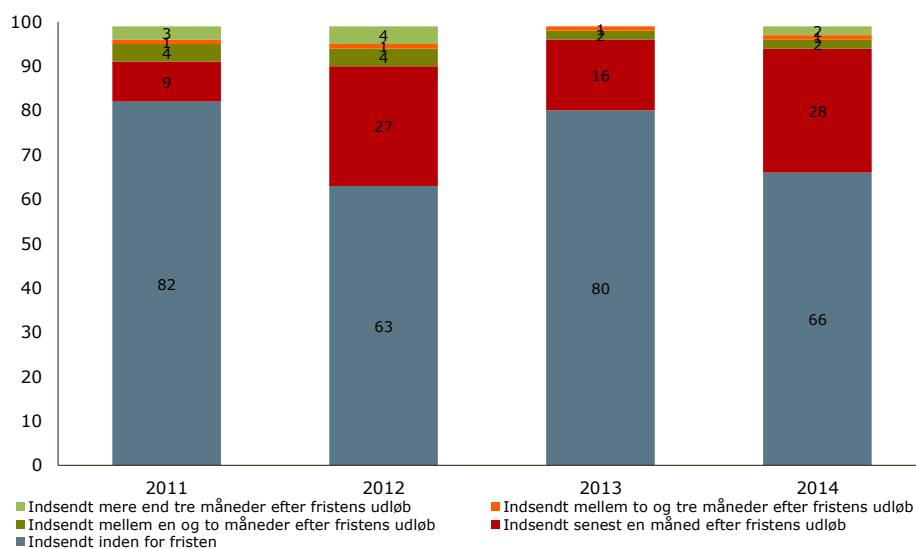
Regnskabsåret 2014 var det første regnskabsår efter fristfremrykning af afslutning af kommunernes årsregnskab. Fristen for at indsende revisionsberetningerne er i den forbindelse også fremrykket med en måned i forhold til tidligere.

For regnskabsåret 2014 modtog Ankestyrelsen kun 66 beretninger inden for fristen, hvilket er væsentlig færre end året før. Af de resterende beretninger er 28 modtaget inden en måned efter fristudløb, og heraf er 13 modtaget i samme uge som fristen udløb.

Ankestyrelsen har en formodning om, at faldet i rettidige indsendelser kan tilskrives fristfremrykningen, og det forventes, at kommunerne har fået tilrettet deres forretningsgange i forbindelse med regnskabsafslutningen, så der fremover er taget højde for fristen.

Ankestyrelsen opfordrer kommunerne til at være opmærksomme på, at fristen overholdes. Alle beretninger er indsendt elektronisk til Ankestyrelsen på mailadressen revision@ast.dk.

Figur 3.1 Overholdelse af tidsfristen for indsendelse af revisionsberetninger, regnskabsårene 2011-2014, antal

3.2 Afsendelse af decisionsskrivelser

Der er i lovgivningen ikke fastsat en frist for, hvornår decisionsskrivelsen skal være sendt til kommunen efter Ankestyrelsens gennemgang.

Før fremrykningen af fristerne i forbindelse med kommunernes regnskabsafslutning har det dog været aftalt, at alle skrivelser burde være sendt senest 1. april og gerne tidligere. Som følge af fristfremrykningen har Ankestyrelsen tilkendegivet, at tidspunktet, hvor decisionsskrivelserne senest bør være sendt ud også er rykket frem.

Ankestyrelsen sender derfor decisionsskrivelserne ud senest med udgangen af februar måned, og i det omfang det er muligt, vil Ankestyrelsen bestræbe sig på at sende skrivelserne ud umiddelbart før årsskiftet i det år, hvor beretningen er modtaget.

Skrivelserne efter gennemgangen af beretningerne for regnskabsåret 2014 skulle således være sendt til kommunerne senest den 29. februar 2016, hvilket skete i alle tilfælde. Heraf modtog 14 kommuner decisionsskrivelsen for regnskabsåret 2014 inden udgangen af december 2015.

Tabel 3.1 Ankestyrelsens overholdelse af fristen for afsendelse af decisionsskrivelser, regnskabsårene 2011-2014, antal

	2011	2012	2013	2014
Fristen overholdt	98	98	95	99
Fristen ikke overholdt	1	1	4	-
Heraf skrivelser sendt inden udgangen af året efter regnskabsårets udløb	-	-	-	14

4 Vurdering af revisionsberetninger

4.1 Kategorisering af revisionsberetninger

Når Ankestyrelsen har gennemgået revisionsberetningerne, vurderer styrelsen beretningen og placerer den i en af fire kategorier.

Hvilken kategori, som den enkelte beretning vurderes i, er ikke en oplysning som fremgår af decisionsskrivelserne, som kommunerne modtager efter Ankestyrelsens gennemgang af beretningerne.

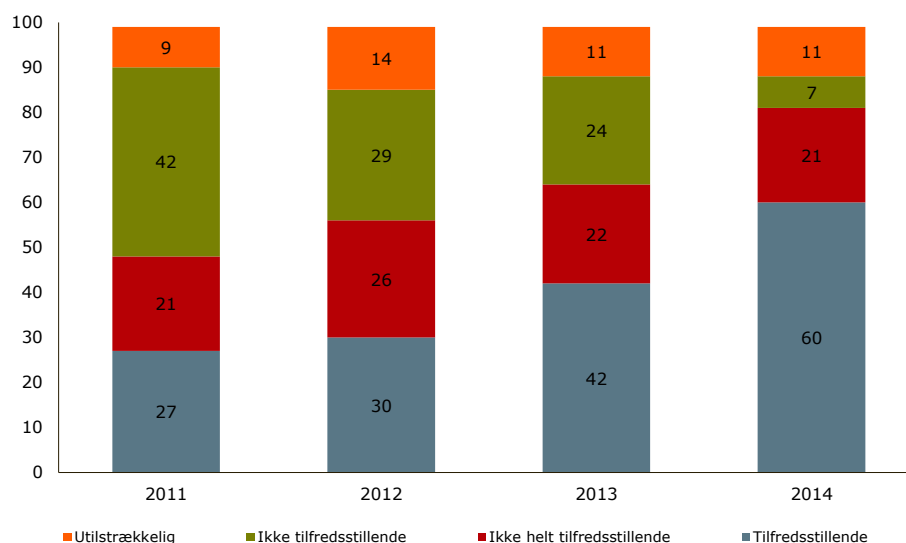
Grunden til det er, at kategoriseringen er et internt måleredskab, som styrelsen bruger til at følge og beskrive den generelle udvikling i kommunernes administration på de refusionsbærende områder i forbindelse med gennemgangen af beretningerne og tilsynet med refusionshjemtagelsen på de sociale områder.

Den interne kategorisering sker på baggrund af de forhold som revisorerne beskriver i beretningerne, herunder de afgivne revisionsbemærkninger og/eller forbehold samt de konstaterede fejl og mangler ved sagsbehandlingen.

Kategori	Definition
Tilfredsstillende	Revisionsberetningen indeholder ingen fejl eller få enkeltstående fejl uden refusionsmæssig betydning.
Ikke helt tilfredsstillende	Revisionsberetningen indeholder få enkeltstående fejl primært med refusionsmæssig betydning.
Ikke tilfredsstillende	Revisionsberetning indeholder en eller flere væsentlige fejl på flere sagsområder. Primært drejer det sig om: <ul style="list-style-type: none"> • Revisionsbemærkninger • Systematiske fejl • Et for højt fejlniveau både med og uden refusionsmæssig betydning • Mangelfulde forretningsgange
Utilstrækkelig	Revisionsberetning indeholder en eller flere af følgende fejl: <ul style="list-style-type: none"> • Forbehold fra revisionen • Revisionsbemærkninger videreført fra tidligere år • Eventuelt alvorlige systematiske fejl • Manglende opfølgning på aftaler vedrørende forbedring af sagsbehandling med videre indgået med revisionen eller tilsynet

Figur 4.1 viser, hvordan vurderingen af revisionsberetningerne i de fire kategorier fordeler sig i perioden 2011-2014.

Figur 4.1 Kategorisering af kommunernes revisionsberetninger, regnskabsårene 2011-2014, antal

Gennemgangen af beretningerne for 2014 viser en markant forbedring i de kommunale revisionsberetninger i forhold til tidligere.

Som det fremgår af indledningen i *kapitel 1*, er kategoriseringerne i de tidligere år ikke rensset for den betydning, som de områder, der ikke længere er Social- og Indenrigsministeriets ressort, har for kategoriseringen.

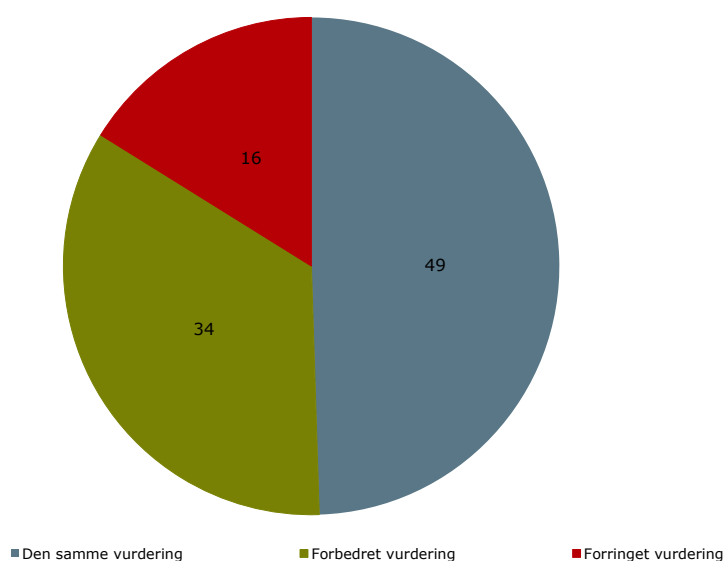
Efter gennemgangen af beretningerne for regnskabsåret 2014, er 81 beretninger vurderet som "tilfredsstillende" eller "ikke helt tilfredsstillende". I knap 82 procent af beretningerne har revisor således ikke fundet anledning til at afgive en eller flere revisionsbemærkninger og/eller forbehold, og revisor har kun konstateret få eller ingen fejl eller mangler ved kommunens sagsadministration på personsagsområderne.

Antallet af revisionsberetninger, der er vurderet i kategorien "utilstrækkelig", er på samme niveau som i regnskabsåret 2013. Godt 11 procent af beretningerne vurderes i denne kategori, hvor revisor har videreført en eller flere revisionsbemærkninger fra tidligere år, konstateret alvorlige systematiske fejl eller, hvor kommunen ikke har fulgt tilfredsstillende op på aftaler om forbedring af sagsbehandlingen.

Figur 4.2 viser, hvordan kategorisering af de enkelte kommuners revisionsberetninger er i 2014 sammenlignet med 2013.

Omkring halvdelen af revisionsberetningerne er vurderet i den samme kategori som i 2013, mens mere end en tredjedel af beretningerne er vurderet i en bedre kategori end i 2013.

Figur 4.2 Kategorisering af de enkelte kommuners revisionsberetninger i regnskabsåret 2014 sammenlignet med kategorien i 2013, antal

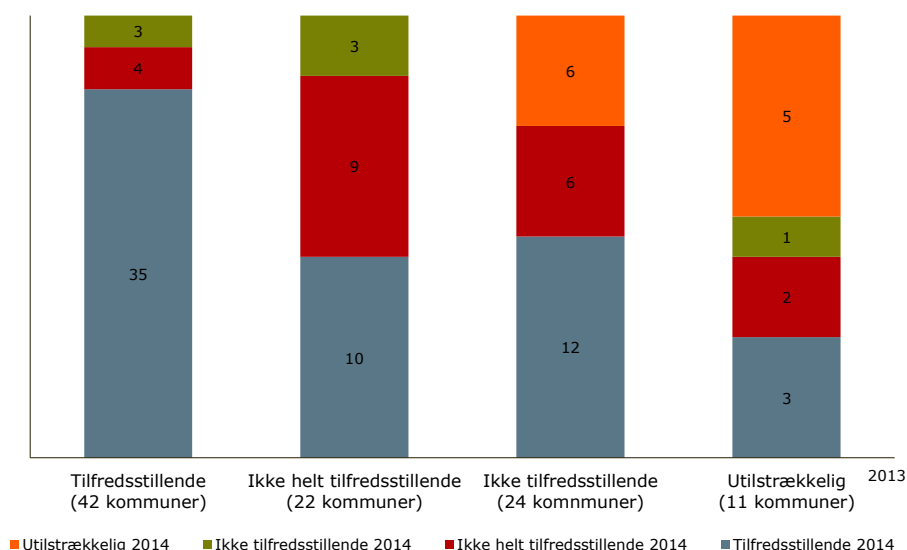

Figur 4.3 supplerer *figur 4.2* og viser, hvordan udviklingen i vurderingen af de enkelte kommuners revisionsberetninger er fra regnskabsåret 2013 til 2014.

Gennemgangen af beretningerne for 2014 viser, at af de 11 kommuner, hvor beretningen i 2013 blev vurderet som "utilstrækkelig", er der seks kommuner, som er vurderet i en bedre kategori i 2014, jf. *figur 4.3*. Tre af disse kommuner har forbedret vurderingen til "tilfredsstillende".

Samtidig er 35 af de 42 kommuner, hvor beretningen i 2013 blev vurderet som "tilfredsstillende", også vurderet i den kategori i 2014. Af de resterende syv kommuner, er der ingen, der i 2014 er vurderet som "utilstrækkelig".

Figur 4.3 Sammenligning af kategoriseringen af kommunernes revisionsberetninger i de enkelte kategorier for regnskabsåret 2014 i forhold til 2013, antal

4.2 Kategorisering af fejl og mangler konstateret i revisionsberetninger

Ved gennemgangen af revisionsberetningerne kategoriserer Ankestyrelsen de fejl og mangler, som de kommunale revisorer konstaterer og beskriver i beretningerne.

Ankestyrelsen kategoriserer de konstaterede fejl og mangler på fejltypen, jf. forklaringen i *kapitel 5* til *figur 5.2*. Opgørelsen af konstaterede fejl og mangler baserer sig alene på, om fejltypen er konstateret på det enkelte personsagsområde, og ikke på antallet af gange den enkelte fejltypen er konstateret eller på antallet af fejl, der er konstateret.

På hvert enkelt personsagsområde kan den samme fejltypen dog optræde flere gange afhængigt af fejlniveauet, det vil sige afhængig af, om der er tale om enkeltstående eller systematiske fejl, og om de har refusionsmæssig betydning eller ej.

Tabel 4.1, viser fordelingen af de konstaterede fejltypen i revisionsberetningerne for regnskabsåret 2014 på både de enkelte personsagsområder og på de generelle og andre fejl, uanset om forholdene har ledt til revisionsbemærkninger i beretningerne eller ej.

Af de konstaterede fejl og mangler på personsagsområderne kan 41 procent henføres til områderne efter servicelovens §§ 41, 42 og 100 (merudgiftsydelse til forsørgelse af børn, tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter til voksne)⁷.

⁷ SEL § 176, er området med den forholdsmæssigt største andel af fejl. Bestemmelsen er ikke et personsagsområde, men en refusionsbestemmelse, der omfatter udgifter til alle former for hjælp og støtte efter serviceloven. Enkeltager, hvor det

Tabel 4.1 Andelen af konstaterede fejltypen fordelt på område (personsagsområder og generelle og andre fejl), regnskabsåret 2014, procent

Område	Procent
SEL § 176 - Særligt dyre enkeltsager	42
SEL § 42 - Tabt arbejdsfortjeneste	15
SEL § 41 - Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn	13
SEL § 100 - Merudgifter til voksne	13
Andet	7
Interne kontroller og ledelsestilsyn	5
Opgørelse af endelig restafregning af statsrefusion	3
SEL § 181 - Hjælp til flygtninge (Udgifter med 100 procent statsrefusion)	1
It-sikkerhed og it-kontroller	1
SEL § 109 - Botilbud/kvindekrisecentre	0
Statusafstemninger	0
I alt	100

Bem.: Der er 26 kommuner, hvor revisor har konstateret fejl og mangler i de underliggende personsager, der er undersøgt i forbindelse med revisionen af området efter SEL § 176. De konstaterede fejl og mangler er for 19 kommuners vedkommende på området efter servicelovens § 52 - foranstaltninger til børn og/eller det specialiserede voksenområde efter servicelovens §§ 85-108 (undtaget § 100).

Fejltypen "andet" dækker over en generel fejl, som i hovedparten af tilfældene vedrører en enkelt problemstilling, som ikke kan tilskrives kommunernes administration af de refusionsbærende ordninger, jf. også *kapitel 7. om generelle og andre fejl*.

Det drejer sig om, at revisor i flere tilfælde har påpeget, at der er problemer med at kontrollere de revisorpåtegnede taksterklæringer på Tilbudsportalen.

Ankestyrelsen henviser til det generelle orienteringsbrev af 6. juni 2016, som styrelsen har sendt til samtlige kommunalbestyrelser, de kommunale revisorer og KL om problematikken. Brevet kan findes på styrelsens hjemmeside www.ast.dk.

Fordelingen af fejl, der har medført revisionsbemærkninger, beskrives nærmere i *afsnit 4.4*. Det gælder både for fejl på personsagsområderne og de generelle og andre fejl.

---

samlede udgiftsniveau oversiger grænsebeløbet, er omfattet for alle udgifter, og dermed også for udgifter, der i sig selv ikke er refusionsbærende. De konstaterede fejl og mangler er konstateret i de underliggende personsager, uanset om der er tale om hjælp og støtte, efter bestemmelser, der er refusionsbærende eller ej.

4.3 Revisionsberetninger med forbehold

Der er ingen kommuner, hvor de kommunale revisorer i revisionsberetningen for regnskabsåret 2014 har fundet anledning til at påføre beretningen med forbehold.

Dog er der et enkelt tilfælde, hvor revisor har fundet anledning til at tage forbehold på revisorpåtegningen af opgørelsen over den endelige restafregning for særligt dyre enkeltsager. Ligeledes er der et enkelt tilfælde, hvor det er beretningen fremgår, at revisor i forbindelse med revision af et projektrekskab her fundet anledning til at tage forbehold.

Tabel 4.2 Revisionsberetninger med forbehold, regnskabsårene 2011-2014, antal kommuner

	2011	2012	2013	2014
Revisionsberetninger med forbehold	0	1	0	0
Revisionsberetninger uden forbehold	99	98	99	99
Revisorerklæringer med forbehold	0	0	0	1
Projektrekskaber med forbehold	1	3	0	1

4.4 Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger

Ved gennemgangen af kommunernes revisionsberetninger for regnskabsåret 2014 er revisionsbemærkningerne, som revisorerne har påført beretningerne registreret enten som bemærkninger på det enkelte personsagsområde eller som bemærkninger på generelle og andre fejl.

På personsagsområder kan en revisionsbemærkning omfatte flere områder og flere fejltypen. En revisionsbemærkning, der er kategoriseret som generelle eller andre fejl, kan ligeledes omfatte flere fejltypen. En revisionsbemærkning kan således dække flere områder og være registreret flere gange.

Figur 4.3 viser, at revisor i 18 kommuners beretninger har fundet anledning til at give en eller flere revisionsbemærkninger i forbindelse med revisionen for regnskabsåret 2014. Det er et fald på knap 36 procent fra 2013, hvor der var 28 kommuner med revisionsbemærkninger på Social- og Indenrigsministeriets område.

Der har gennem de senere år været en tendens til, at kommunernes revisorer konstaterer færre forhold, der udmønter sig i revisionsbemærkninger. Denne tendens er således fortsat i regnskabsåret 2014. Dog viser gennemgangen af beretningerne for

2014, at 12 ud af de 18 kommuner også havde bemærkninger i 2013, og i langt de fleste af disse kommuner - 11 ud af 12 - er der tale om en eller flere helt eller delvist videreførte revisionsbemærkninger.

Tabel 4.3 Beretninger med og uden revisionsbemærkninger, regnskabsårene 2011-2014, antal

	2011	2012	2013	2014
Kommuner med revisionsbemærkninger	43	36	28	18
Kommuner uden revisionsbemærkninger	56	63	71	81
Kommuner, der også havde en eller flere revisionsbemærkninger året før (gentagne revisionsbemærkninger)	27	25	14	12
- Heraf kommuner med en eller flere helt eller delvist videreførte revisionsbemærkninger fra året før	16	12	11	11

Tabel 4.4 viser fordelingen af de konstaterede fejl og mangler, både på de enkelte personsagsområder og på de generelle og andre fejl, når disse har medført, at revisor har afgivet en eller flere revisionsbemærkninger.

Tabel 4.4 Fordelingen af konstaterede fejl og mangler på personsagsområder og generelle og andre fejl, når forholdene har medført en eller flere revisionsbemærkninger, regnskabsåret 2014, procent

Område	Procent
SEL § 176 - Særligt dyre enkeltsager	53
SEL § 42 - Tabt arbejdsfortjeneste	21
SEL § 41 - Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn	15
SEL § 100 - Merudgifter til voksne	4
Interne kontroller og ledelsestilsyn	4
Opgørelse af endelig restafregning af statsrefusion	1
Statusafstemninger	1
I alt	100

Bem.: På området efter servicelovens § 176 har 11 kommuner en eller flere revisionsbemærkninger. I 10 af disse kommuner er bemærkningerne givet på enten det specialiserede børne- og ungeområde efter servicelovens kapitel 11 (7 kommuner) eller det specialiserede voksenområde efter servicelovens §§ 85-108 undtaget § 100 (4 kommuner). En enkelt af kommunerne har bemærkninger på begge områder.

5 Revision af personsagsområderne

5.1 Fejl på personsagsområderne

I forbindelse med revisionen af regnskabsåret 2014 har revisor i mere end halvdelen af kommunerne ikke konstateret fejl og mangler i sagsadministrationen af de enkelte personsagsområder på Social- og Indenrigsministeriets ressortområde.

Antallet af kommuner, hvor der er konstateret fejl og mangler, er dog steget fra 44 i regnskabsåret 2013 til 47 i 2014, *jf. tabel 5.1*.

Det er ikke alle konstaterede fejl og mangler på personsagsområderne, hvor revisor har fundet, at fejlene har en så væsentlig karakter, at de medfører revisionsbemærkning, se herom *afsnit 4.4*.

Tabel 5.1 Kommuner med og uden konstaterede fejl og mangler på et eller flere personsagsområder, regnskabsårene 2011-2014, antal

	2011	2012	2013	2014
Med fejl	64	45	44	47
Uden fejl	35	54	55	52
I alt	99	99	99	99

Områderne efter servicelovens §§ 41, 42 og 100 (merudgiftsydelse til forsørgelse af børn, tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter til voksne) er sammen med refusionsbestemmelse i servicelovens § 176 (særligt dyre enkeltsager) de områder, som revisorerne i de kommunale revisorers revisionsberetninger for regnskabsåret 2014 har konstateret som de mest fejlbehæftede, *jf. også tabel 4.2 og tabel 4.1*.

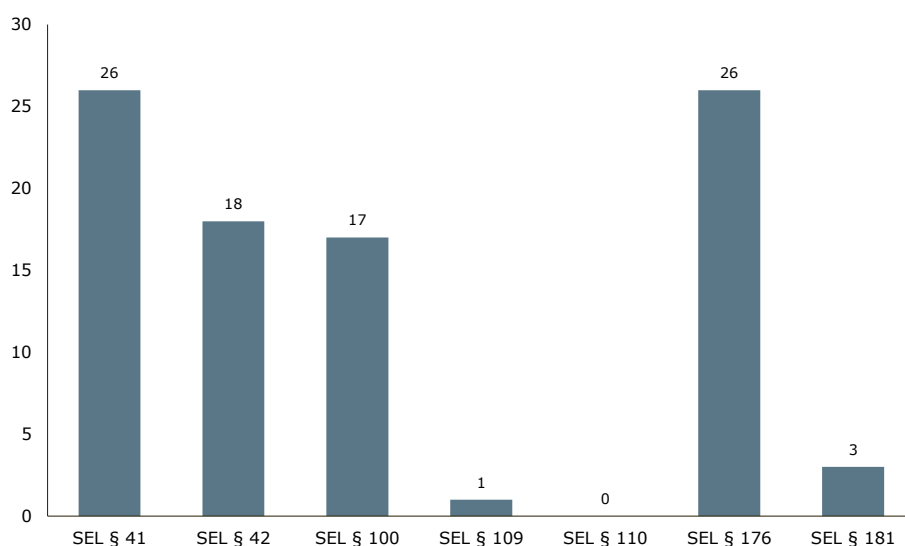
Figur 5.1 viser antallet af kommuner, hvor der er konstateret fejl og mangler på de enkelte personsagsområder under Social- og Indenrigsministeriets ressort.

Niveauet for antallet af kommuner med fejl på området efter servicelovens § 42, tabt arbejdsfortjeneste, har været stort set konstant de senere år. I forbindelse med revisionen af regnskabsåret 2014 er der 26 kommuner, hvor der er konstateret fejl på området, mens der i 2012 og 2013 var tale om henholdsvis 25 og 27 kommuner med fejl på området.

Den samme tendens gør sig gældende for området efter servicelovens § 41, merudgiftsydelse til forsørgelse af børn. Der er 18 kommuner, hvor revisor ved

revisionen for 2014 har konstateret fejl og mangler på området, mens der i 2012 og 2013 var henholdsvis 19 og 20 kommune⁸.

Figur 5.1 Kommuner med fejl på de enkelte personsagsområder, regnskabsåret 2014, antal

Af de 26 kommuner, hvor revisor har konstateret fejl på servicelovens § 176, særligt dyre enkeltsager, er der for 19 af kommunerne tale om, at der ved gennemgangen af de underliggende personsager er konstateret fejl og mangler på det specialiserede børne- og ungeområde efter servicelovens kapitel 11 og/eller det specialiserede voksen område efter servicelovens §§ 85-108 undtaget § 100.

Figur 5.2 viser, hvor mange af kommunerne med fejl på personsagsområderne, der har fejl når fejlene fordeles på fejlniveau. Fejlniveauerne er "enkeltstående fejl uden refusionsmæssig betydning", "enkeltstående fejl med refusionsmæssig betydning", "systematiske fejl uden refusionsmæssig betydning" og "systematiske fejl med refusionsmæssig betydning".

Fordelingen tager udgangspunkt i, om fejltypen er konstateret på det enkelte personsagsområde og i givet fald på hvilket fejlniveau og ikke på antallet af gange fejltypen måtte være konstateret eller antallet af fejl, der er konstateret, jf. også afsnit 4.2.

Hver enkelt fejltipe kan være konstateret på flere forskellige fejlniveauer inden for hvert enkelt personsagsområde. Samme fejltipe kan derfor tælle med flere gange hos den

⁸ Jf. henholdsvis figur 6.1 i rapporten for regnskabsåret 2012 og tabel 5.1 i rapporten for regnskabsåret 2013, der kan findes på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk.

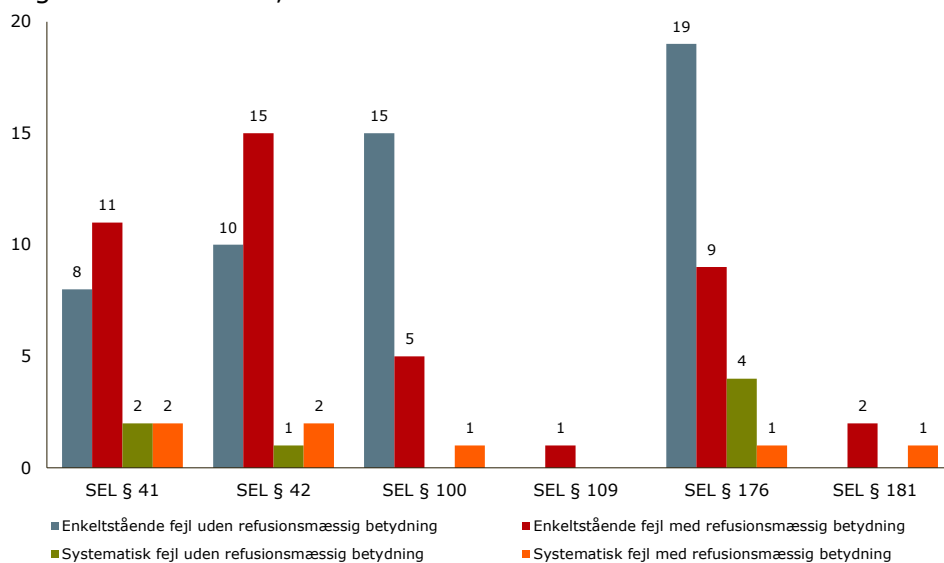
enkelte kommune. Summen af fejl på det enkelte personsagsområde i figur 5.2, svarer derfor ikke til antallet af kommuner, der har fejl på området, jf. figur 5.1.

Gennemgangen af revisionsberetningerne for 2014 har vist, at der samlet set i de fleste tilfælde er tale om, at de konstaterede fejl er enkeltstående fejl uden refusionsmæssig betydning.

Dog er der på områderne efter servicelovens §§ 41 og 42, merudgiftsydelse til forsørgelse af børn og tabt arbejdsfortjeneste, i de fleste tilfælde konstateret enkeltstående fejl med refusionsmæssig betydning.

Fejltyperne på disse områder er hyppigst "fejlagtig beregning, kontering og udbetaling" og "manglende vurdering", der eksempelvis omfatter tilfælde, hvor der er sket fejlregning af ydelsen, at der ved beregning af tabt arbejdsfortjeneste ikke er taget højde for sparede udgifter, eller at målgruppevurderingen mangler eller er utilstrækkelig.

Figur 5.2 Kommuner med fejl på de enkelte personsagsområder fordelt på fejlniveau, regnskabsåret 2014, antal

5.2 Fravalg af personsagsområder

Det følger af regnskabsbekendtgørelsens § 67, stk. 2, at revisionen af personsager indenfor en kortere årrække skal omfatte alle konti, hvor der skal ske personbogføring, uanset antallet af sager eller beløbenes størrelse, jf. dog § 66, stk. 4, om revisionens tilrettelæggelse under hensyn til dens betydning for de statslige myndigheders styring og kontrol.

Tabel 5.2 viser hvor mange kommuner, hvor det enkelte personsagsområde er fravalgt ved revisionen af personsager for regnskabsåret 2014.

Tabel 5.2 Kommuner, hvor personsagsgennemgang på det enkelte område er fravalgt, regnskabsåret 2014, antal

SEL § 41 – Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn	42
SEL § 42 – Tabt arbejdsfortjeneste	43
SEL § 72 – Advokatbistand, aktindsigt mv.	67
SEL § 100 – Merudgifter til voksne	56
SEL § 109 – Botilbud/kvindekrisecentre	34
SEL § 110 – Botilbud til personer med særlige sociale problemer	33
SEL § 176 – Særligt dyre enkeltsager	2
SEL § 181 – Hjælp til flygtninge (Udgifter med 100 procent statsrefusion)	41

Som et led i tilsynet med kommunernes hjemtagelse af statsrefusion, indgår det som et element af Ankestyrelsens gennemgang af revisionsberetningerne, hvornår et fravalgt område senest er indgået i revisionen.

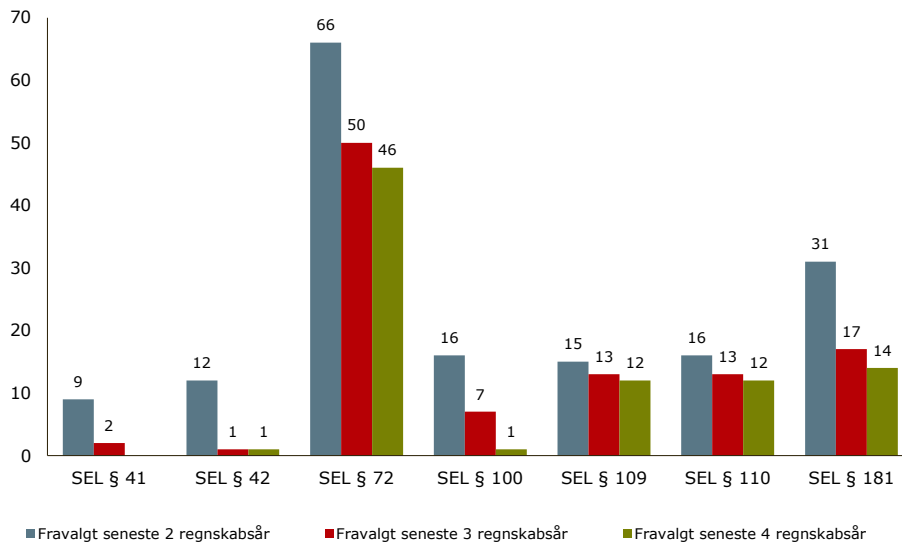
Figur 5.3 viser, hvor mange af de områder, der er fravalgt i forbindelse med revisionen af regnskabsåret 2014, der også var fravalgt ved revisionen for de foregående tre regnskabsår.

Selvom et område måtte være fravalgt som følge af, at den pågældende kommune ingen udgifter har på området, indgår det som et fravalg. Årsagen til, at området ikke er revideret, vil indgå i Ankestyrelsens vurdering af, hvilken betydning et gentaget fravalg eventuelt har.

Særligt områderne efter servicelovens §§ 109-110, botilbud/kvindekrisecentre og botilbud til personer med særlige sociale problemer er ofte revideret som led i revisors gennemgang af refusionsopgørelserne. Det samme gør sig gældende for områderne efter refusionsbestemmelserne i servicelovens §§ 176 og 181, særligt dyre enkeltsager og hjælp til flygtninge (Udgifter med 100 procent statsrefusion).

Hvis et område angives i beretningen at være gennemgået som et led i revisors gennemgang af refusionsopgørelserne, vil området ikke blive noteret som fravalgt ved revisionen.

Figur 5.3 Kommuner, hvor personsagsgennemgang på det enkelte område er fravalgt henholdsvis de seneste 2, 3 og 4 regnskabsår (2011-2014), antal

6 Fejltyper på personsagsområderne

Indledningsvist til dette kapitel skal det bemærkes, at registreringen af fejltyper baserer sig på, om fejltypen er konstateret på det enkelte personsagsområde i den enkelte kommune og ikke på antallet af gange eller antallet af sager, hvor fejltypen måtte være konstateret.

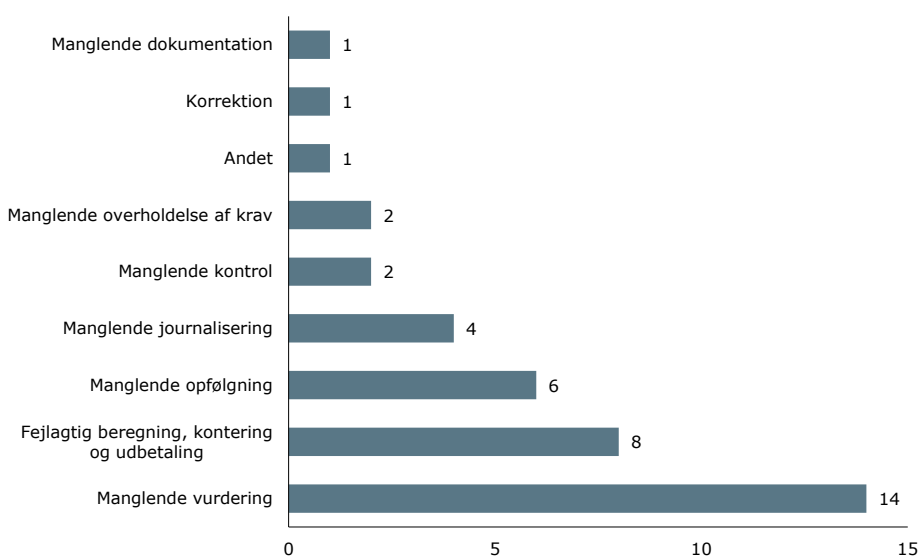
Fejltypen i den enkelte kommune kan dog være registreret flere gange, hvis samme fejltypen er registreret på forskellige fejlniveauer, jf. også *afsnit 4.2* og *kapitel 5* for nærmere beskrivelse af, hvordan de forskellige fejltyper er kategoriseret og registreret.

6.1 Servicelovens § 41 – Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn

Der er 18 kommuner, hvor revisor i revisionsberetningerne for regnskabsåret 2014 har konstateret fejl og mangler i kommunens administration af området efter servicelovens § 41, merudgiftsydelse til forsørgelse af børn, jf. *figur 5.1*.

Det er på dette område oftest fejltyperne "manglende vurdering" og "fejlagtig beregning, kontering og udbetaling", der er konstateret, jf. *tabel 6.1*. Fejltyperne omfatter blandt andet tilfælde, hvor der mangler sandsynliggørelse af de enkelte merudgifter eller af, at merudgifterne skyldes funktionsnedsættelsen. Fejltyperne omfatter også overordnet set manglende vurdering af, om barnet er omfattet af målgruppen for ydelsen

Figur 6.1 Fejltyper på området efter servicelovens § 41 – Merudgiftsydelse til forsørgelse af børn, regnskabsåret 2014, antal

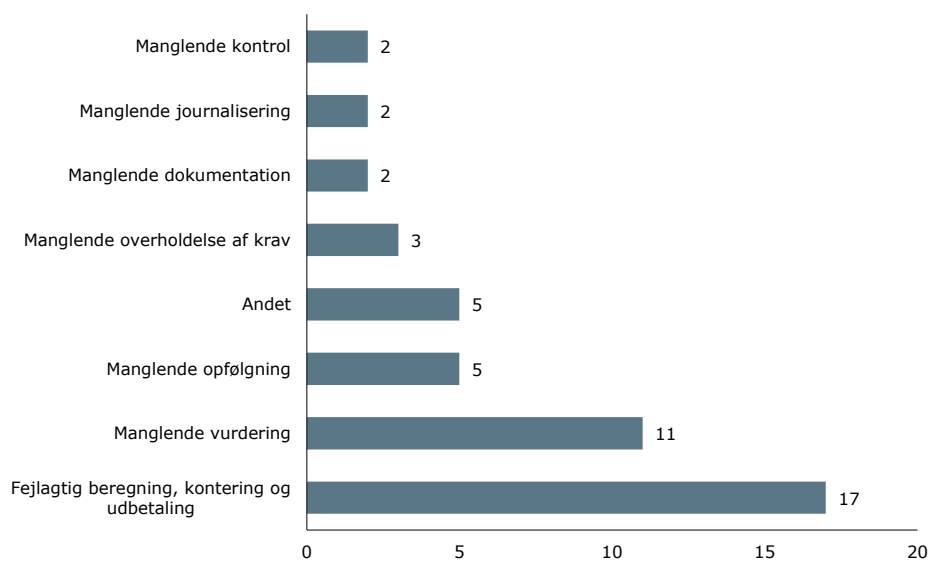
6.2 Servicelovens § 42 – Tabt arbejdsfortjeneste

De kommunale revisorer har i 26 kommuner konstateret fejl og mangler på området efter servicelovens § 42, tabt arbejdsfortjeneste.

Som det fremgår af *tabel 6.2*, er de oftest konstaterede fejltypen "fejlagtigt beregning, kontering og udbetaling" og "manglende vurdering".

Fejltyperne dækker i flere tilfælde, som ved området efter servicelovens § 41, merudgiftsydelse til børn, over, at målgruppevurderingen mangler eller er utilstrækkelig, samt at kommunerne i forbindelse med bevillingen af tabt arbejdsfortjeneste har fejlberegnet ydelsen eller ikke taget højde for sparede udgifter ved beregningen af ydelsen.

Figur 6.2 Fejltyper på området efter servicelovens § 42 – Tabt arbejdsfortjeneste, regnskabsåret 2014, antal

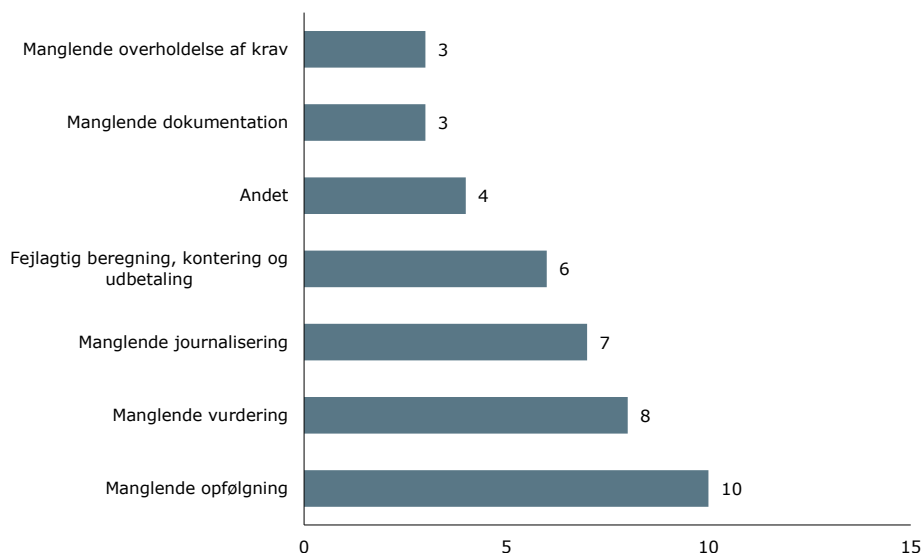
6.3 Servicelovens § 100 – Merudgifter til voksne

På området efter servicelovens § 100, merudgifter til voksne, er der 17 kommuner, hvor revisor i beretningerne for regnskabsåret 2013 har konstateret fejl og mangler.

Fejltypen, der oftest er konstateret, er som det fremgår af *tabel 6.3*, "manglende opfølgning".

Fejltypen "manglende vurdering" er også konstateret i en stor del af de kommuner, der har fejl på dette område. Som det er tilfældet på børnehandicapområdet, jf. *afsnit 6.1* og *afsnit 6.2*, er det mangler i målgruppevurderingen, som fejltypen ofte dække over.

Figur 6.3 Fejltyper på området efter servicelovens § 100 – Merudgifter til voksne, regnskabsåret 2014, antal

6.4 Servicelovens § 109 – Botilbud/kvindekrisecentre

Der er i en enkelt kommune konstateret fejl i forbindelse med revisionen af 2014 på området efter servicelovens § 109.

Den konstaterede fejl kunne henføres til, at der i en enkelt sag var hjemtaget refusion for udgifter, der ikke var refusionsberettiget, hvilket blev rettet i forbindelse med den endelige opgørelse for resteafregning.

6.5 Servicelovens § 176 – Særligt dyre enkeltsager

I forbindelse med revisionen af regnskabsåret 2014 har de kommunale revisorer i 26 kommuner konstateret fejl og mangler i kommunens administration af servicelovens § 176, særligt dyre enkeltsager.

Servicelovens § 176 er en refusionsbestemmelse, der omfatter udgifter til alle former for hjælp og støtte efter serviceloven. Enkeltsager, hvor det samlede udgiftsniveau overstiger grænsebeløbet, er omfattet for alle udgifter og dermed også for udgifter, der i sig selv ikke er refusionsbærende.

De konstaterede fejl og mangler er konstateret i de underliggende personsager, uanset om der er tale om hjælp og støtte efter bestemmelser, der er refusionsbærende eller ej.

For 19 af de 26 kommuners vedkommende er fejlene konstateret på det specialiserede børne- og unge område efter servicelovens kapitel 11 og/eller det specialiserede voksenområde efter servicelovens §§ 85-108, undtaget § 100, jf. også bemærkningerne til *tabellerne 4.1 og 4.4*.

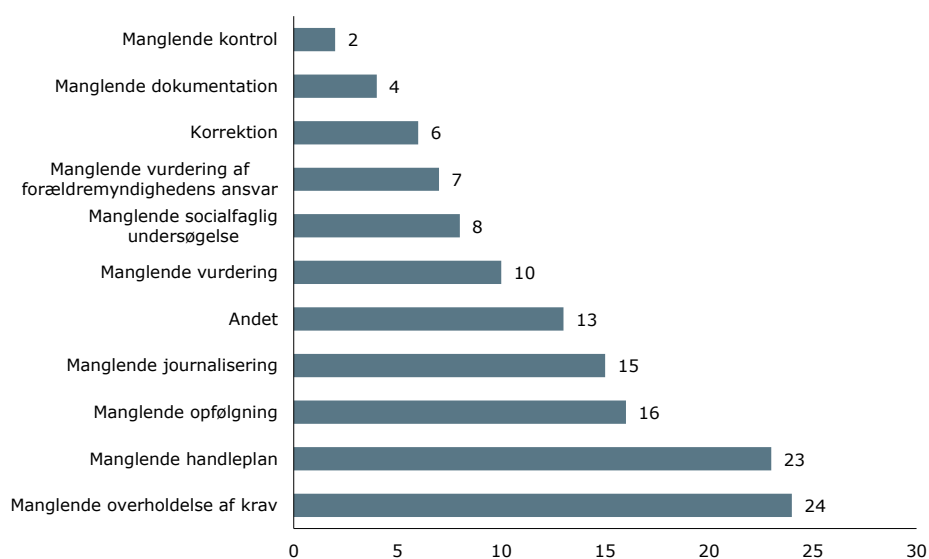

Som det fremgår af *tabel 6.5*, er de hyppigst konstaterede fejl "manglende overholdelse af krav" og "manglende handleplan".

Fejltypen "manglende overholdelse af krav" omfatter på børneområdet især tilfælde, hvor der ikke ses at være afholdt børnesamtale, eller at indholdet af en sådan ikke ses dokumenteret, at der mangler (rettidig) handling på underretninger samt, at der mangler eller sker for sen færdiggørelse af børnefaglige undersøgelser.

På voksenområdet omfatter fejltypen ofte de tilfælde, hvor der mangler eller er mangelfuld faglig begrundelse for omfanget af den bevilgede ydelse samt, at der i en række tilfælde mangler afgørelsesbreve i sagerne.

Figur 6.4 Fejltyper på området efter servicelovens § 176 – Særligt dyre enkeltsager, regnskabsåret 2014, antal

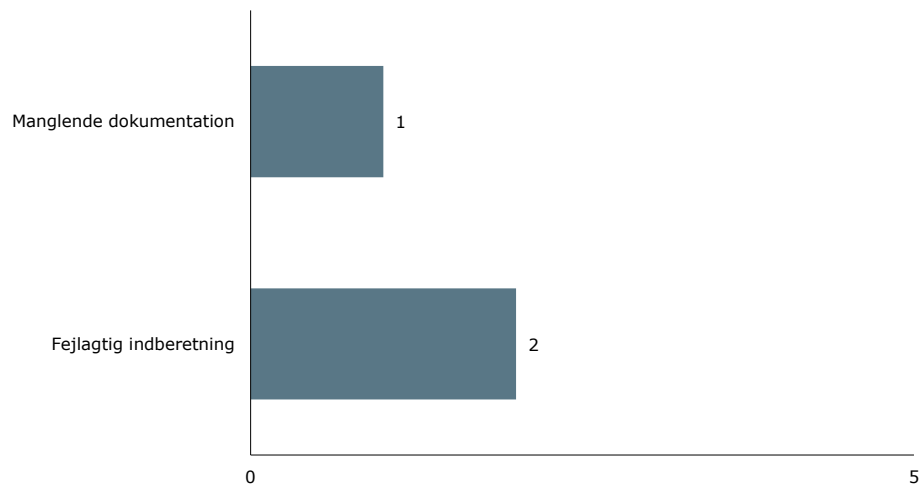

6.6 Servicelovens § 181 – Hjælp til flygtninge (Udgifter med 100 procent statsrefusion)

I forbindelse med revisionen af regnskabsåret 2014, har de kommunale revisorer i tre kommuner konstateret fejl og mangler i kommunens administration af servicelovens § 181, Hjælp til flygtninge (Udgifter med 100 procent statsrefusion).

Som det er tilfældet med servicelovens § 176, er bestemmelsen i servicelovens § 181 en refusionsbestemmelse. Under de i bestemmelsen angivne forudsætninger – i forhold til personkreds og udgifter - giver bestemmelsen i visse tilfælde ret til fuld statsrefusion for en kommunes udgifter til hjælp til flygtninge.

Figur 6.5 Fejltyper på området efter servicelovens § 181 – Hjælp til flygtninge (Udgifter med 100 procent statsrefusion), regnskabsåret 2014, antal

7 Generelle og andre fejl

I beretningerne for regnskabsåret 2014 er der konstateret 47 tilfælde af generelle og andre fejl fordelt på 41 kommuner. Det er et markant fald fra 96 generelle og andre fejl i 2013. Antallet af kommuner, hvor revisor konstaterer generelle og andre fejl er også faldet fra 56 kommuner i 2013.

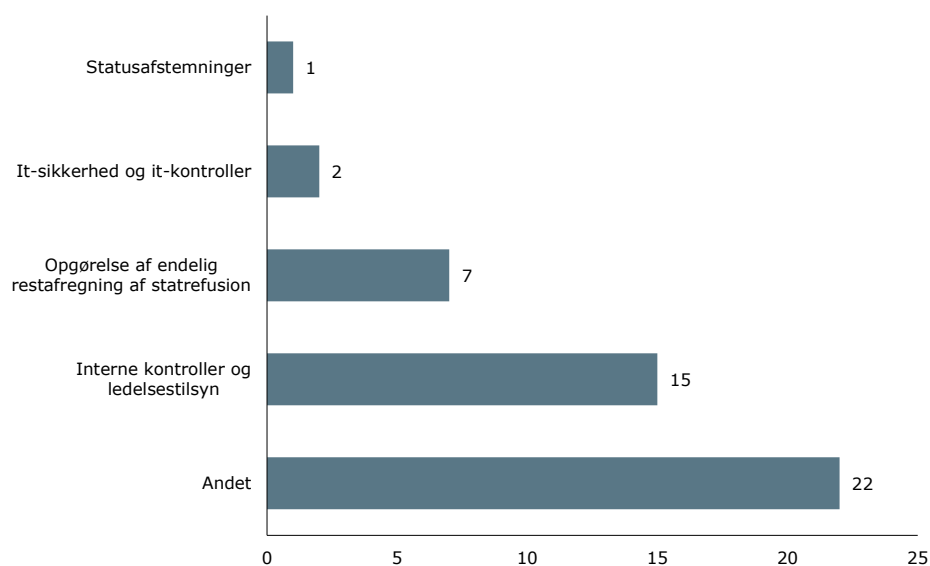
Den fejltype, som tegner sig for den største andel, er "andet". I 20 af de 22 tilfælde dækker fejltypen over en enkelt problemstilling, som ikke kan tilskrives kommunernes administration af de refusionsbærende ordninger.

Problemstillingen drejer sig om, at revisor i flere tilfælde har påpeget, at der har været udfordringer i forhold til revisors mulighed for at kontrollere de revisorpåtegnede taksterklæringer på Tilbudsportalen for de tilbud, som betalingskommunen har anvendt i andre kommuner.

Ankestyrelsen henviser til det generelle orienteringsbrev af 6. juni 2016, som styrelsen har sendt til samtlige kommunalbestyrelser, de kommunale revisorer og KL om problematikken. Brevet kan findes på styrelsens hjemmeside www.ast.dk.

Når der ses bort fra fejltypen "andet" er det, som i de tidligere år, området med kommunernes interne kontroller og ledelsestilsyn, som tegner sig for den største andel af de generelle og andre fejl. Det er lige knapt en tredjedel af de konstaterede generelle fejl, som omhandler kommunernes interne kontroller og ledelsestilsyn.

Figur 7.1 Generelle og andre fejl, regnskabsåret 2014, antal

8 Ankestyrelsens tilsyn og opfølgning

Hvis revisionen giver den kommunale revisor anledning til kommentarer eller revisionsbemærkninger, der rejser tvivl om kommunens administration af Social- og Indenrigsministeriets område, har Ankestyrelsen, som led i det udførte tilsyn, mulighed for at bede revisor om at følge op på området i beretningen for det næstfølgende regnskabsår.

På denne måde beder Ankestyrelsen revisor om i næste års beretning at forholde sig eksplicit til, om kommunen har rettet de fejl, som i et år har medført en kommentar eller revisionsbemærkning.

Ankestyrelsen har i forbindelse med gennemgangen af revisionsberetningerne også mulighed for at bede den enkelte kommune indsende en redegørelse med en beskrivelse af status på et givent område, som giver anledning til bekymring. Den pågældende kommune bliver ofte også bedt om at beskrive i redegørelsen, hvordan kommunen agter at rette op på fejlniveaulet.

Formålet med både revisors opfølgning og kommunens redegørelse er, at Ankestyrelsen på den måde kan følge, om kommunen får rettet op på de fejl, som revisor i et år har konstateret på et område. Formålet er også at sikre, at kommunerne skærper deres opmærksomhed på vigtigheden af, at der ikke sker væsentlige fejl og mangler i administrationen af områderne.

Anmodningen om enten revisors opfølgning eller kommunens redegørelse fremgår af decisionskrivelsen, som Ankestyrelsen sender til hver enkelt kommune efter afslutningen af den årlige gennemgang af revisionsberetningerne.

8.1 Anmodning om opfølgning

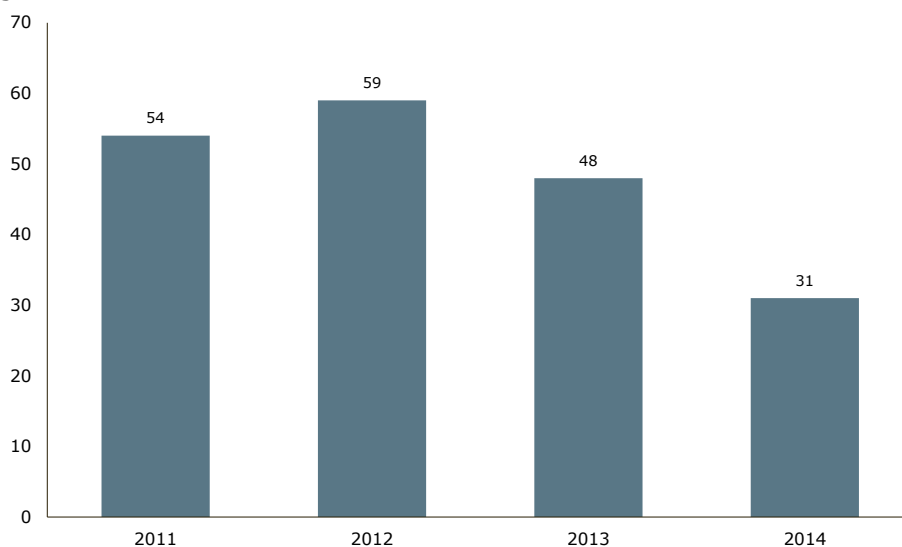
Tendensen de senere år har været, at der er et fald i antallet af kommuner, hvor revisor er bedt om at følge op på et eller flere områder på Social- og Indenrigsministeriets ressort i det efterfølgende regnskabsår.

Efter gennemgangen af beretningerne for 2014 har Ankestyrelsen i under en tredjedel af decisionskrivelserne bedt kommunens revisor om at følge op på et eller flere af Social- og Indenrigsministeriets områder i beretningen for regnskabsåret 2015. Som det fremgår af *figur 8.1*, er det sket i 31 kommuners skrivelser.

Der er således sket et fald på 35 procent fra 2013 til 2014 i antallet af kommuner, hvor revisor er bedt om en opfølgning, da der efter gennemgangen af beretningerne for 2013

var 48 kommuner, hvor Ankestyrelsen havde bedt om opfølgning i forbindelse med revisionens af regnskabsåret 2014.

Figur 8.1 Kommuner, hvor revisor er bedt om opfølgning i det efterfølgende år, regnskabsårene 2011-2014, antal

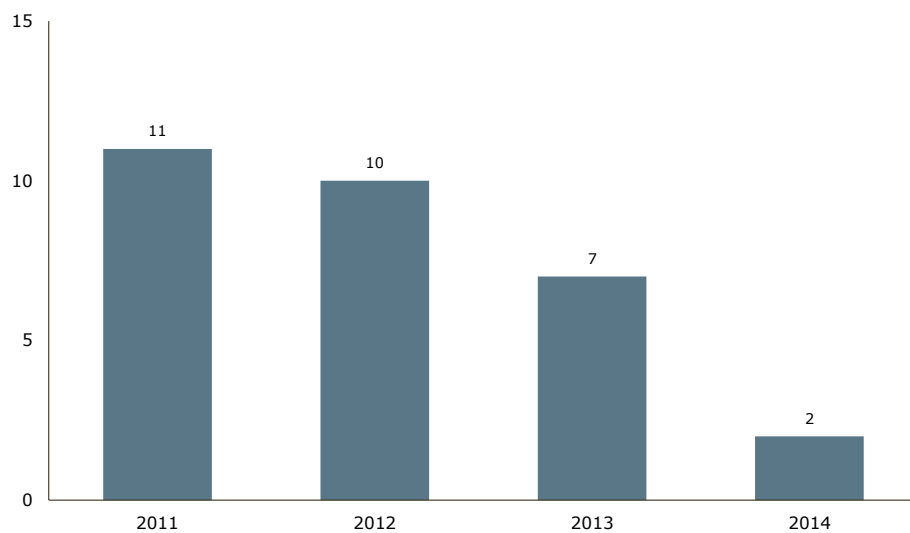
8.2 Anmodning om redegørelse

Som det er tilfældet med tendensen i forhold til antallet af Ankestyrelsens anmodninger om revisors opfølgning i næstfølgende år, er der også sket et markant fald i forhold til tidligere år i antallet af kommuner, der efter gennemgangen for 2014 er blevet bedt om at indsende en redegørelse på Social- og Indenrigsministeriets område.

Ankestyrelsen har efter gennemgangen af beretningerne for 2014 alene fundet behov for at bede to kommuner indsende en redegørelse på et eller flere områder.

Det er et fald på hele 71 procent fra syv kommuner efter gennemgangen af beretningerne for regnskabsåret 2013.

Figur 8.2 Kommuner, der er bedt sende redegørelse ind, regnskabsårene 2011-2014, antal

Ankestyrelsens resultater fra

Gennemgangen af kommunernes revision

Årsstatistik 2016

BILAG

Titel Gennemgangen af kommunernes revision_Bilag
Udgiver Ankestyrelsen, juni 2016
ISBN nr 978-87-7811-323-8
Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen
Teglholmegade 3, 2450 København SV
Telefon 33 41 12 00
Hjemmeside www.ast.dk
E-mail revision@ast.dk

Bilag 1 Årshjul – regnskabsåret 2015

